

การศึกษาเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมทางด้านเศรษฐกิจ สังคมของรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยทับเสลา พร้อมทั้ง เสนอแนะวิธีการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม โดยมีวัตถุประสงค์รองคือ 1) เพื่อศึกษาความเพียงพอของการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน และทบทวนวิธีการประเมินผลกระทบ สิ่งแวดล้อม 2) เพื่อศึกษาความสมเหตุสมผลและความแม่นยำของการคาดการณ์ผลกระทบ โดย เปรียบเทียบผลการคาดการณ์ผลกระทบทางเศรษฐกิจสังคมของรายงานการประเมินผลกระทบ สิ่งแวดล้อมของโครงการกับผลกระทบทางเศรษฐกิจสังคมที่เกิดขึ้นจริงอันเนื่องมาจากโครงการ 3) เพื่อตรวจสอบประสิทธิผลของมาตรการลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม และ 4) เพื่อเสนอแนะวิธีการ ประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม

วิธีการศึกษาแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ขั้นตอนแรกเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยรวบรวม ข้อมูลจากรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการ ข้อมูลการสำรวจภาคสนาม และการ สัมภาษณ์เชิงลึก ขั้นตอนที่ 2 เป็นการศึกษาความเพียงพอของข้อมูลพื้นฐาน ขั้นตอนที่ 3 เป็นการ ตรวจสอบความสมเหตุสมผลและความแม่นยำของการคาดการณ์ และขั้นตอนสุดท้ายเป็นการ ตรวจสอบความเหมาะสมของมาตรการลดผลกระทบ

ผลการตรวจสอบความเพียงพอของข้อมูลพื้นฐานพบว่า รายงานการประเมินผลกระทบมี เนื้อหาค่อนข้างครบถ้วน แต่ยังพบข้อบกพร่องคือ ไม่ได้มีการระบุวัตถุประสงค์ของโครงการไว้ใน รายงานให้ชัดเจน วิธีการจำแนกผลกระทบสิ่งแวดล้อมใช้การตัดสินใจของผู้เชี่ยวชาญเป็นส่วนใหญ่ นอกจากนี้ยังพบว่าไม่มีการติดตามตรวจสอบข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจและสังคม

ผลการตรวจสอบความสมเหตุสมผลจากจำนวนตัวคาดการณ์ด้านเศรษฐกิจสังคมทั้งหมด 15 ตัว พบว่า มีตัวคาดการณ์ร้อยละ 40 ไม่เหมาะสมสำหรับการคาดการณ์ นอกจากนี้ยังพบว่ามิได้มีการใช้ประโยชน์จากข้อมูลทางเศรษฐกิจสังคมที่ได้รวบรวมไว้ในรายงานสำหรับการคาดการณ์ ตัวคาดการณ์เป็นข้อมูลเชิงคุณภาพและไม่มีหลักการทางวิทยาศาสตร์รองรับทำให้การคาดการณ์ไม่ชัดเจน และตัวคาดการณ์บางตัวอ่อนไหวต่อการกระทบจากปัจจัยภายนอก ส่วนผลการตรวจสอบความแม่นยำพบว่า ตัวคาดการณ์ร้อยละ 13.3 มีความแม่นยำ อย่างไรก็ตามความไม่แม่นยำของตัวคาดการณ์เกิดจากปัจจัยภายนอกโครงการ เช่น ผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจ ภายใต้อิทธิพลของเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป และเกิดจากวิธีการคาดการณ์ผลกระทบ โดยใช้ค่าเฉลี่ยของพื้นที่หนึ่งมาใช้กับอีกพื้นที่โดยไม่ได้คำนึงถึงสภาพเฉพาะของพื้นที่นั้น ส่วนผลการตรวจสอบความเหมาะสมของมาตรการลดผลกระทบพบว่า มีความสอดคล้องกันระหว่างการคาดการณ์ผลกระทบและมาตรการลดผลกระทบ และมาตรการส่วนใหญ่สามารถปฏิบัติตามได้

แนวทางและข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงกระบวนการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมในเชิงเทคนิคคือ 1) ควรใช้วิธีการจำแนกผลกระทบสิ่งแวดล้อมในขั้นตอนเหมาะสม 2) ควรนำข้อมูลพื้นฐานทางเศรษฐกิจสังคมมาพยากรณ์แนวโน้มในอนาคต 3) ควรใช้ข้อมูลเชิงปริมาณในการคาดการณ์เพื่อนำข้อมูลไปใช้กับเครื่องมือในการจัดการสิ่งแวดล้อมอื่น อาทิ การตีค่าสิ่งแวดล้อม 4) ควรมีการวิเคราะห์ขนาดของผลกระทบและการคาดการณ์อย่างระมัดระวัง 5) ควรมีการจัดทำระบบฐานข้อมูลการติดตามตรวจสอบ และ 6) ควรใช้หลักการวิเคราะห์เปรียบเทียบระหว่างกลุ่มที่ได้รับผลกระทบกับกลุ่มที่ไม่ได้รับผลกระทบจากโครงการ เพื่อเป็นแนวทางการแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นจากโครงการต่อไป สำหรับข้อเสนอแนะในเชิงนโยบายคือ 1) ควรจัดทำแนวทางปฏิบัติสำหรับการตรวจสอบที่ชัดเจน 2) ควรมีหน่วยงานอิสระในการทำหน้าที่ตรวจสอบ และ 3) ควรมีการกำหนดมาตรฐานวิชาชีพของผู้มีสิทธิจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

The main objectives of this study are to audit the socio-economic impacts of Huai Tap Sa Lao reservoir and to suggest the appropriate environmental impact measures. The other objectives are 1) to analyze the adequacy of baseline studies and to review environmental impact assessment (EIA), 2) to investigate the validity and accuracy of predictions by comparing the predicted and the actual the socio-economic impact of the report, 3) to investigate the effectiveness of suitability of mitigation plan, and 4) to suggest the the appropriate environmental impact assessment methodology.

This audit consists of four steps. The first step is to gather the necessary baseline data from the environmental impact assessment report of Huai Tap Sa Lao reservoir, field surveys and in-depth interviews. The second step is to investigate the adequacy of concerned baseline data. The third step is to examine the validity and accuracy of socio-economic predictions. The last step is to evaluate the suitability of mitigation measures.

Findings of the study revealed that baseline data were sufficiently provided. Unfortunately, the objectives of the environmental impact assessment report have not been established. Impact identifications were mainly based on expert judgements. In addition, the monitoring data were lack.

Regarding to validity of socio-economic impact predictions, 40% of the total 15 parameters were found inadequate. In addition, the reported socio-economic data have not been utilized for prediction. The existing set of parameters was qualitative, not based on scientific methodology. Furthermore, some predictions were extremely sensitive to external factors.

In accordance with the prediction accuracy, 13.3% have predicted accurately. The inaccuracy of predictions was mainly from external factors such as economic situation and the employed impact prediction techniques. The investigation on suitability of mitigation measures remarkably revealed the consistency between the impact predictions and the proposed mitigation measures. Most measures are applicable.

Findings from this study can further be used for improvement of environmental impact assessment process applied in this country. The recommended technical approaches include 1) appropriate impact identification techniques should be used for identification of impacts, 2) the baseline socio-economic data should be employed for prediction, 3) for impact prediction, use most quantitative data if possible, in order that its results can be utilized for further analysis i.e. environmental impact valuation, 4) should analyze the magnitude of impacts and prediction with caution, 5) should establish the database system for socio-economic impact monitoring and auditing, and 6) comparative analysis for the impacted and control areas should be conducted for providing any required measures. The policy recommendations are 1) establishing practical guideline for auditing, 2) initiating an independent auditing institute for the environmental impact assessment, and 3) setting the professional qualification for environmental experts.